

Visegrád 20.0

A XX. Magyar Munkajogi Konferencia szerkesztett előadásai

Szerkesztette

Pál Lajos – Petrovics Zoltán

Kereskedelmi forgalomba
nem kerülő kiadvány

Wolters Kluwer

Tartalomjegyzék

A XX. Magyar Munkajogi Konferencia elé	15
Előszó	17
A munkáltatói szabályzat	19
Dr. Berke Gyula: A munkáltatói szabályzat jogi természete és jelentősége	21
1. Bevezetés	21
2. Előzmények: a szabályzat az Mt. hatálybalépése előtt	22
3. Kitekintés	25
4. A szabályzat jogi természete az Mt. hatálya alatt	31
Dr. Seres Tamás: A munkáltató etikai szabályozása: compliance, integrity, etikai szabályzat	44
Dr. Gera Dániel: Jogkövetkezmények a munkavállaló kötelezettségességére esetén, avagy a munkáltató „fegyelmezési joga” – szabályozás és gyakorlati alkalmazás	50
1. Háttér, a hátrányos jogkövetkezmény alkalmazásának feltételei	50
1.1. A munkaviszonyból származó munkavállalói kötelezettségek megsértése	51
1.2. A jogalap	52
2. A hátrányos jogkövetkezmények fajtái	53
2.1. Az írásbeli figyelmeztetés	53
2.2. Anyagi természetű hátrányos jogkövetkezmények	55
2.3. Egyéb hátrányos jogkövetkezmények	56

3. A hátrányos jogkövetkezmény kiszabása	57
3.1. Az azonnali hatályú felmondás szabályainak alkalmazása	58
3.2. Írásba foglalási és indokolási kötelezettség	59
4. Összegzés	60

Kártérítési felelősségi problémák

Dr. Nyerges Éva: Objektív felelősség a munkavállalói kárfelelősségi rendszerben: A leltár- és megőrzési felelősség speciális szabályai	63
--	----

1. A munkavállalói kárfelelősség alapvonásai	64
2. A munkavállalót terhelő általános kártérítési felelősség legfőbb jegyei ...	67
2.1. A munkavállaló általános kártérítési felelősségének egyes feltételei ..	67
2.1.1. Munkaviszonnal való összefüggés	67
2.1.2. Kötelezettségsgéség	68
2.1.3. Kár keletkezése	68
2.1.4. Felróhatóság	68
2.1.5. Okozati összefüggés	69
2.2. Az általános munkavállalói kárfelelősség mértéke – korlátozott összgszerúség	70
3. A megőrzési felelősség sajátosságai és feltételrendszere	70
3.1. Az általános megőrzési felelősség főbb szabályai	71
3.2. Eltérő szabályok a pénztárosok, pénz- és értékkezelők megőrzési felelőssége tekintetében	72
3.3. Felelősség a megőrzésre átvett dolog megrongálódása esetén	73
4. A leltárfelelősség feltételeinek vázlatos áttekintése	74
5. Összegzés	76

Dr. Pokorny Gabriella: A munkavállalásra irányuló kárenyhítési kötelezettség az ítékezési gyakorlat tükrében	78
--	----

1. Bevezetés	78
2. A kárenyhítési kötelezettség dogmatikai háttere és szabályozása az Mt.-ben	79
2.1. A kártérítési kötelezettség terjedelme	79
2.2. A kárenyhítési kötelezettség fogalma, feltételei és elhatárolása a munkavállalói vétkes közrehatástól	80
2.3. Az elvárhatóság foka és annak határai a kárenyhítési kötelezettség körében	81
3. Kárenyhítés a munkaviszony jogellenes megszüntetése esetén	84

3.1. A munkaviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei	84
3.2. A bizonyítási szabályok	85
3.3. A kárenyhítés körében a munkavállalótól elvárható magatartás a munkaviszony megszüntetése esetén	88
3.4. A kártérítés összegéből levonandó tételek	94
4. Összegzés	97

Dr. Sipka Péter: A munkáltatói joggyakorlással összefüggésben okozott károk	98
---	----

1. Bevezetés	98
2. Mit értünk munkáltatói jog alatt?	99
3. A munkáltatói joggyakorlással összefüggő igények érvényesítése	104
4. A munkáltató irányítási jogkörével összefüggésben felmerülő károk	107
4.1. A munka megszervezése	107
4.2. A munkáltató adminisztratív kötelezettségei	108
4.3. A munkavállaló méltóságának sérelme	109
5. A munkáltató ellenőrzési jogával összefüggő esetek	110
6. A munkáltató fegyelmezési jogával összefüggő esetek	111
7. Egy figyelemre méltó eset – a munkáltatói joggyakorlás munkavállalóként	112
8. Összegzés	114

Dr. Tass Edina: A munkáltatói kárigény érvényesítése – a fizetési felszólítás dilemmái	115
--	-----

1. A munkavállaló kárfelelőssége	115
2. A munkáltató igényérvényesítésének eszközei	117
2.1. A fizetésre felhívás	117
2.2. A fizetési meghagyás	118
2.3. Közvetlen bírósági út	119
2.4. A fizetési felszólítás	120
2.4.1. A fizetési felszólítással érvényesíthető igény	121
2.4.2. A fizetési felszólítás limitje	121
2.4.3. A fizetési felszólítás alaki kötöttsége	122
2.4.5. Az anyagi és az alaki szabályok megsértésének következménye	124
2.4.6. Az igényérvényesítés határideje fizetési felszólítás esetén	125
2.4.7. A fizetési felszólítás közlése	125
3. A jogerős fizetési felszólítás végrehajtása	128

4. A fizetési felszólítás elleni jogorvoslat	129
4.1. A keresetlevéllel felmerülő kérdések	129
4.2. A bíróság döntése	131
5. Jogesetek a bíróság gyakorlatából	133
5.1. Fizetési felszólítás után újabb fizetési felszólítás	133
5.2. Fizetési felszólítás után munkáltatói kereset	134
6. Összegzés	134

Külföldi munkavállaló Magyarországon

Dr. Fehér Dániel: Munkavállalók foglalkoztatása Magyarországon külföldi munkajogi szabályok alapján	139
--	-----

1. Bevezető	139
2. Külföldiek foglalkoztatása Magyarországon – idegenrendészeti szabályok	140
3. Foglalkoztatás Magyarországon külföldi munkajog alapján	141
3.1. A munkavállalók felosztása	141
3.2. A foglalkoztatás jellege, a foglalkoztatás fajtái	141
4. Jogválasztás	142
4.1. A jogválasztás elméleti alapvetései	142
4.2. A jogválasztás hiányában alkalmazandó jog elméleti aspektusai ...	143
4.3. A külföldi munkajog érvényesülése, a magyar munkajog hatálya ...	143
5. Külföldi munkáltató, magyarországi foglalkoztatás	143
5.1. A külföldi foglalkoztatás általános szabályai	143
5.2. A jogválasztás hiányában alkalmazandó jog gyakorlati aspektusai ..	145
5.3. A telephely joga, ahonnan a munkavállalót alkalmazták	147
5.4. Kivételes kapcsolóelv – szorosabb kapcsolat	148
5.5. A jogválasztás korlátjai	148
5.6. További korlát – az imperatív rendelkezések	150
6. Távmunkavégzés, önfoglalkoztatás	151
7. Kiküldetés	152
7.1. A kiküldetés fogalma	152
7.2. A kiküldetés tartalma	153
8. Adózási és társadalombiztosítási jogállás	155
8.1. Adózás	155
8.2. Társadalombiztosítás	157
9. Munkavédelem	159

Dr. Simon Balázs: Vendégmunkások kikölcsönzése Magyarországon	161
1. Határon túli vs. vendégmunkás	162
2. A harmadik országbeliek foglalkoztatása	163
2.1. A szerb és az ukrán utánpótlási vonal kialakulása	164
2.2. A trend kelet felé fordul	167
2.3. Kötéltánc	168
3. A munkaerőimport külfországi feltételei	174
4. Elvesz vagy megment?	175
Dr. Tarján Zoltán: Employer of record szolgáltatásnyújtás vonzereje és jogi buktatói	177
1. Az EoR fogalma, működési modellje és szerződéses struktúrája	177
2. Az EoR szolgáltatások munkajogi és adójogi kockázatai	179
2.1. Az EoR szolgáltatások munkajogi kockázatai	179
2.2. Az EoR szolgáltatások adójogi kockázatai	182
2.3. Globális kitekintés	183
3. Praktikus jogi megfontolások EoR szolgáltatások nyújtása, illetve igénybevétele esetén	184
4. Összegzés	185
Mt. módosítás 2023.	187
Dr. Kozma Anna: Az apasági és a szülői szabadság	189
1. Apasági szabadság	189
2. Szülői szabadság	190
3. Szabadság tárgyévi kiadása	192
4. Szabadság pénzbeli megváltása	192
5. Felmondási tilalom	192
6. Megszüntetés indokolásának kötelezettsége	192
7. Végkielégítésre jogosító idő számítása	193
8. Munkaviszony-igazolások	194
9. Munkáltató megtérítési igénye	195
Dr. Kulisyi Mária: Érdekmérlegelés és jognyilatkozat pótlása	196
1. Bevezetés	196
2. Munkajogi specialitások	197
3. A méltányos mérlegelés elve	198
3.1. A méltányos mérlegelés elvének alkalmazási területe	199

3.2. Az aránytalan sérelem mibenléte	201
3.3. A jogesetek tanulságai	204
4. Az ézszerű alkalmazkodás követelménye	204
4.1. A fogyatékoság fogalma	206
4.2. Érdekmérlegelés az ézszerű alkalmazkodás esetén	207
5. A jognyilatkozat pótlása	209
5.1. De mi is az a joggal való visszaélés?	212
5.1.1. Rendeltetésellenes joggyakorlás és joggal való visszaélés	212
5.1.2. A joggal való visszaélés polgári jogi szabályozása	213
5.2. A joggal való visszaélés új szabályai a munkajogban és az egyéb foglalkoztatási jogviszonyokban és ennek kihatása a fogalomra	215
5.2.1. A jognyilatkozat pótlása mint jogkövetkezmény	217
6. Összegzés	219
 Dr. Nádas György: A joggal való visszaélés új szabályai	221
1. Bevezető gondolatok	221
2. A rendeltetésellenes joggyakorlás elvének megjelenése a munkajogban	221
3. Az elv újradefiniálásának indokai	223
4. Kapcsolat a polgári joggal	224
5. Elhatárolási problémák	228
6. Új szabályok 2023 januárjától	232
7. Összegzés	234
 Dr. Rátkai Ildikó: A rugalmasság ára: a munkavállaló ajánlata a munkaszerződés, illetve munkafeltételek módosítására – a felek indokolási kötelessége	235
1. A jogszabályi háttér	235
2. A munkavállaló kérelme	239
3. A „változtatás kért időpontja”	242
4. A munkáltató válasza	243
5. Munkáltatói „ellenajánlat”	245
6. A rugalmas munkafeltételek időtartama	246
7. A jognyilatkozat bíróság általi pótlása	247

Kollektív munkajog	249
Dr. Nemeskéri-Kutlán Endre: A kollektív szerződés megkötésére való jogosultság, avagy a szerződő fél státuszának változásai	251
1. Meddig lehet jogosult egy, a taglétszámbeli jelentőségét folyamatosan elvesztítő szakszervezet a korábban általa megkötött kollektív szerződés módosítására?	252
2. Mire jogosult az a szakszervezet, aki ugyan nem volt szerződő fél a kollektív szerződés megkötésekor, azonban időközben a taglétszáma már erre feljogosítaná?	257
Dr. Rátz Gyula: A munkáltató személyében bekövetkező változás kollektív munkajogi vonatkozásai	262
1. A munkáltató személyében bekövetkező változással kapcsolatos kollektív munkajogi tájékoztatási és konzultációs kötelezettségek	264
1.1. A transzfer-irányelven alapuló tájékoztatási és konzultációs kötelezettségek	264
1.1.1. A tájékoztatási kötelezettség	265
1.1.2. A konzultációs kötelezettség	266
1.1.3. A tájékoztatási és a konzultációs kötelezettségek határideje ...	266
1.1.4. Tájékoztatási kötelezettség munkavállalói érdekképviselő hiányában	267
1.2. A munkáltató személyében bekövetkező változással kapcsolatban lehetséges egyéb tájékoztatási és konzultációs kötelezettségek	268
1.2.1. Az Mt. 264. §-a szerinti véleménykérvési kötelezettség	268
1.2.2. Tájékoztatási kötelezettség átalakulás (egyesülés, szétválás) esetén	269
1.2.3. Az üzemi tanács és a szakszervezet jogai az általános szabályok szerint	270
1.3. A tájékoztatási és a konzultációs kötelezettség megsértésének lehetséges jogkövetkezményei	271
2. A munkáltató személyében bekövetkező változás joghatásai (jogkövetkezményei) a kollektív munkajog alanyaira	272
2.1. A munkáltató személyében bekövetkező változás és a munkavállalói érdekképviselő	273
2.2. A munkáltató személyében bekövetkező változás és a munkavállalói képviselő munkajogi védelme	275

3. A munkáltató személyében bekövetkező változás kollektív munkajogi joghatásai (jogkövetkezményei) az átszálló munkavállalókra	276
3.1. A munkáltató személyében bekövetkező változás és a kollektív szerződés	277
3.2. A munkafeltételek hátrányos megváltozásának jogkövetkezményei . .	281
4. Összegzés	283
 Dr. Szabó Imre Szilárd: A szakszervezet képviseleti jogosultságának feltételei	284
1. Polgári jogi „státuszkérdések” – a szakszervezet jogállása	284
2. Munkajogi „státuszkérdés” – a képviselettel rendelkező szakszervezet fogalmának értelmezése	289
 Egyes munkajogi kérdések	295
 Dr. Halmos Szilvia: A jogellenes munkáltatói munkaviszony-megszüntetés jogkövetkezményei, az igényérvényesítés eljárásjogi vetületei	297
1. Bevezetés	297
2. A jogellenes munkaviszony-megszüntetés hatályos szabályozásának elvi kiindulópontjai	299
3. Az Mt. 82. § (1)–(2) bekezdése szerinti munkavállalói igények	304
3.1. Mi számít elmaradt jövedelemnek?	306
3.1.1. Az elmaradt munkabér alapján számolt elmaradt jövedelem . .	306
3.1.2. Munkaviszonyban elért béren kívüli juttatások, valamint munkaviszonyon kívüli jövedelmek mint az elmaradt jövedelem	308
3.2. Az Mt. 82. § (2) szerinti korlátozás	309
3.3. Ami az elérhető jövedelemből levonandó	313
3.3.1. A megtérült jövedelem	315
3.3.2. Az elvárhatóan megtérülő jövedelem	318
3.3.3. A kármegosztás, a kártérítés mérséklésének egyéb lehetséges esetei	322
4. Kártérítés helyett: kompenzációs átalány	323
5. Egyéb károk	324
6. A munkaviszony helyreállítása	325
7. Sérelemdíj	330
7.1. A sérelemdíj jogalapja	332
7.2. A sérelemdíj mértéke	335

8. Az igényérvényesítés néhány fontos eljárási szabálya	336
8.1. A keresetlevél tartalma	337
8.2. Keresetváltogatás	340
9. Összegzés	344
Prof. dr. Kun Attila: A visszaélés-bejelentő rendszerek munkajogi vonatkozásai – különös tekintettel az új uniós „Whistleblowing irányelvre” és annak hazai átültetésére	
	347
1. Bevezetés	347
2. Kontextus: a whistleblowing mibenlétéről és jelentőségéről röviden ...	348
3. A Whistleblowing irányelv egyes főbb sajátosságai és munkajogi vonatkozásai	351
3.1. A Whistleblowing irányelv munkajogi szempontú főbb gyengeségei	353
3.2. A Whistleblowing irányelv munkajogi szempontú főbb novumai ..	357
4. Az új hazai szabályozás főbb dilemmái – munkajogi olvasatban	360
4.1. Bejelentésvédelem a vélemény szabadság és a szervezeti érdek keresztüzében	363
4.2. A fordított bizonyítási teher szabályai	367
4.3. Az érdekképviseleti kontroll kérdésköre	369
4.4. Várható gyakorlati trendek és dilemmák	370
5. Összegzés	371
Dr. Lőrincz György: Elmélkedés és álmélkodás 8.0	
	373
1. A munkaviszony és a megbízás elhatárolása, avagy az ételfutár jogviszonyának minősítése	374
1.1. A tényállás	374
1.2. Az eljáró bíróságok döntése	376
2. A munkavállaló véleménynyilvánítási szabadsága	382
2.1. A tényállás	382
2.2. Az eljáró bíróságok döntése	383
2.3. Tanulság	385
3. A munkáltatói joggyakorlás	386
3.1. A tényállás	386
3.2. Az eljáró bíróságok döntése	386
3.3. Tanulság	388
4. A munkáltató kártérítési felelőssége – a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása	388
4.1. A tényállás	388

4.2. Az eljárt bíróságok döntése	389
4.3. Tanulság	390
5. Az elévülés nyugvása	390
5.1. A tényállás	390
5.2. Az eljárt bíróságok döntése	391
5.3. Tanulság	393
Dr. Orosz Andrea: Az állásidő és a foglalkoztatási köteleesség összefüggései	394
1. A foglalkoztatási kötelezettség	394
2. A foglalkoztatás (munkavégzés) akadályai	395
2.1. A munkavállaló oldalán felmerülő akadály	395
2.2. A munkáltató oldalán felmerülő foglalkoztatási akadály	401
2.3. Elháríthatatlan külső ok	403
3. A járványhelyzet és a foglalkoztatási kötelezettség	405